

Základní škola a Mateřská škola Troubky

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Čtyřlístek

Obsah:

1. Identifikační údaje	3
1.1 Název vzdělávacího programu	3
1.2 Předkladatel	3
1.3 Zřizovatel	3
1.4 Platnost dokumentu	3
2. Charakteristika školy	4
3. Podmínky vzdělávání	4
3.1 Věcné a materiální podmínky	4
3.2 Životospráva	4
3.3 Psychosociální podmínky	5
3.4 Organizace	5
3.5 Řízení MŠ	5
3.6 Personální a pedagogické podmínky	6
3.7 Údaje o žácích	6
3.8 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3.9 Vzdělávání dětí se SVP a dětí mimořádně nadaných	7
4. Organizace vzdělávání	9
5. Charakteristika vzdělávacího programu	9
6. Vzdělávací obsah	10
6.1 Rámcové cíle	10
6.2 Oblasti vzdělávání	10
6.3 Klíčové kompetence	11
6.4 Tematické oblasti	11
7. Autoevaluace mateřské školy	19

1. Identifikační údaje o škole

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Čtyřlístek

1.2 Předkladatel

Základní škola a Mateřská škola Troubky

Dědina 36/10

751 02 Troubky

IČ: 619 85 406

Tel.: 581 221 131 (ZŠ), 581 200 435, 581 200 436, 581 762 195 (MŠ)

Webové stránky: www.skolatroubky.cz, www.mstroubky.hys.cz

Ředitelka školy: Mgr. Jitka Lehká

Vedoucí učitelka mateřské školy: Mgr. Vladimíra Hanzlíková

Zpracovatelé Školního vzdělávacího programu Čtyřlístek:

Kolektiv pedagogických pracovníků MŠ Troubky

1.3 Zřizovatel:

Obec Troubky

se sídlem obecního úřadu Dědina 268/29,

751 02 Troubky

Webové stránky: www.troubky.cz

1.4 Platnost dokumentu:

od 1. 9. 2020

.....
Mgr. Jitka Lehká, ředitelka školy

2. Charakteristika školy

Mateřská škola Troubky byla otevřena 1. září 1984. V současné době je naše mateřská škola součástí příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Troubky. Zřizovatelem organizace je Obec Troubky. V mateřské škole pracují dvě třídy, které navštěvují děti ve věku zpravidla od tří let až po odchod do základní školy, většinou do šesti až sedmi let. Do tříd jsou zařazovány děti stejného věku. Mateřská škola se nachází ve dvoupodlažní budově s předzahrádkou, v klidné části obce na ulici Sportovní 29/2 a přitom v blízkosti centra. Sousedí se sportovní halou, kterou využíváme nejen ke sportovním účelům, ale i na organizování akcí školy. Budova je v dobrém technickém stavu. Nachází se zde dvě třídy, které jsou propojené. Díky tomu se nabízí možnost vzájemné spolupráce. V přízemí budovy se nachází kancelář s počítačem, dále sklad pomůcek a materiálu, výdejna stravy. Travnatá zahrada se stromy pískovištěm a herními prvky se rozkládá na jižní straně.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné, materiální podmínky

V obou podlažích jsou prostorné třídy s výhledem i možností vstupu na zahradu. Třída je propojena s hernou, která je odpoledne využívána k odpočinku dětí. Každá třída má vlastní hygienické zázemí včetně sprchového koutu a nově vybavené šatny.

Nábytek je z části variabilní, je průběžně vyměňován za modernější a kvalitnější.

Hračky a učební pomůcky vyrobené z kvalitních materiálů jsou estetické, výchovné a podněcují rozvoj dítěte. Jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samy brát a ukládat je.

Vybavenost zařízení sportovním náčiním a nářadím, hudebními nástroji, výtvarným materiálem je dostatečná a neustále ji doplňujeme. Mateřská škola může využít i keramickou dílnu s pecí v areálu ZŠ. Společné prostory, vstup, chodby i všechny třídy jsou vyzdobeny pracemi dětí i učitelek, takže celá budova působí útulně a esteticky. Školní zahrada hlavní budovy se rozkládá na jih od budovy. Plocha zahrady je travnatá se vzrostlými stromy, dvěma krytými pískovišti a domkem sloužícím jako sklad zahradních hraček a zahradního nářadí. Zahrada disponuje herními prvky a atrakcemi pro předškolní děti.

Velikost prostor odpovídá předpisům a normám.

3.2 Živospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Vývařovna je součástí základní školy, čímž je zajištěna spolupráce s kuchařkami. Strava je dovážena v termoportech. Rodiče jsou informováni o skladbě jídelníčku a mají příležitost vyjádřit své návrhy. U dětí se vyskytují nesprávné stravovací návyky, odmítají zeleninu, pomazánky, ryby. Záměrem školy je, aby se naučily zdravému životnímu stylu. Pracovnice školy jdou dětem příkladem.

Pitný režim je zajištěn po celý den.

3.3 Psychosociální podmínky

Prostředí školy působí klidným dojmem, dospělý i dítě se zde cítí bezpečně a spokojeně. Pedagogové i provozní zaměstnanci školy respektují potřeby dětí. Všem dětem jsou zajištěna stejná práva i povinnosti. Je respektována osobní svoboda s nezbytnou mírou omezení vyplývající z nutnosti dodržovat pravidla a řád. Pokyny učitelek jsou jasné a srozumitelné. Je vyloučeno manipulování s dítětem i zbytečné organizování. Odpočinek dětí je zařazován s ohledem na věkové zvláštnosti a individuální potřeby dětí. Ve vztazích mezi dětmi a dospělými je patrná důvěra, tolerance a podpora. Při činnostech je podporováno zdravé sebevědomí využitím pochvaly a podpory.

3.4 Organizace

Denní řád jednotlivých tříd je pružný, umožňuje přizpůsobovat jej potřebám a možnostem dětí. Jsou zařazovány pohybové chvíle. Pedagogické pracovníce se plně věnují dětem, jejich výchově a vzdělávání. Dětem je poskytováno potřebné zázemí, klid, bezpečí i potřebné soukromí, nejsou do činnosti nuceny. Je uplatňován adaptační režim přizpůsobený individuálním potřebám každého dítěte. Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené. Spontánní hra není náhle ukončena. Děti jsou podněcovány a motivovány k vlastní aktivitě, při které je dbáno na individuální tempo každého dítěte. Učitelky využívají práci individuální, skupinovou i frontální. Při osobní hygieně je dbáno na soukromí dětí. Veškeré činnosti jednotlivých tříd jsou plánovány s ohledem na individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí. Škola využívá vhodné a kvalitní pomůcky.

3.5 Řízení mateřské školy

Pravomoci, povinnosti a úkoly všech pracovníků jsou vymezeny v pracovní náplni každé pracovníce a v pracovním řádu školy. Webové stránky i nástěnky v MŠ poskytují potřebné informace. Vedoucí učitelka se zajímá o názor pracovníků, zapojuje je do řízení MŠ, snaží se vytvořit prostředí plné důvěry a tolerance. Ve školním roce probíhají čtyři pedagogické porady a jedna provozní porada. Operativní porady se konají podle potřeby. Školní vzdělávací program vzniká ve spolupráci všech pedagogických pracovníků školy. Pracovníci jsou odměňováni pochvalou i finančním oceněním. Mateřská škola úzce spolupracuje s rodiči dětí. Rodiče jsou zváni na třídní schůzky, besídky, Poslední zvonění předškoláků i na mimoškolní aktivity: Dýňové slavnosti, Drakiády. Mateřská škola se podílí na akcích pro děti – Rej čarodějnic, Dětský den apod. Další spolupráce probíhá se základní školou. Předškoláci navštěvují 1. třídu, školy pořádají společné akce. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, kterým je Obec Troubky, s pedagogicko-psychologickou poradnou, školní jídelnou, zájmovými organizacemi a spolky, které v obci pracují. Spolupracujeme s mateřskými školami z nejbližšího okolí. Každoročně se zúčastňujeme Atletické olympiády tří mateřských škol. Pořádání této akce zabezpečujeme jednou za tři roky.

3.6 Personální a pedagogické podmínky

Ve škole pracují čtyři pedagogické pracovnice, z nichž všechny splňují požadovanou kvalifikaci. Vedoucí učitelka absolvovala vysokou školu. Každá z učitelek se nadále vzdělává v rámci DVPP, je podporován růst jejich profesních kompetencí. Při všech činnostech je vždy zajištěna pedagogická péče. Provozní pracovnice jsou v mateřské škole dvě. Ve spolupráci s učitelkami dbají na pořádek a čistotu ve třídách, připravují lehátka na odpolední odpočinek, udržují v pořádku areál kolem školy i školní zahradu v průběhu celého roku. Logopedická konzultace je zajištěna v budově ZŠ a dětem, které potřebují logopedickou péči, doporučena návštěva logopedické ordinace.

3.7 Údaje o žácích

Do mateřské školy dochází zpravidla děti ve věku 3 až 6 let. Přednostně jsou přijímány děti v posledním roce před nástupem povinné školní docházky a děti s odkladem povinné školní docházky.

3.8 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Učitelky spolupracují s rodiči dětí. Ve vztazích panuje oboustranná důvěra. Rodičům je nabízena možnost zapojení se do dění školy prostřednictvím občanského sdružení a možnost kandidovat do Školské rady. Každá třída si volí ze svých řad zástupce. Jejich prostřednictvím je zajištěna oboustranná informovanost a objektivita. Plánované akce školy jsou zveřejněny na nástěnkách v šatnách všech tříd i na webových stránkách MŠ. Cílem školy i rodičů je prospěch rozvoje dítěte a prohlubování vzájemného výchovného působení mateřské školy a rodiny. Všechny pracovnice chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost při práci s důvěrnými informacemi. Chovají se taktně, podporují rodinnou výchovu. Mateřská škola úzce spolupracuje se základní školou. Jedná se o společné kulturní a sportovní aktivity, návštěvy předškolních dětí v první třídě, společná vystoupení. Důležitá je spolupráce se zřizovatelem – Obcí Troubky. Děti vystupují na kulturních akcích pořádaných obcí – Setkání seniorů, Vítání občánků, učitelky se zapojují do akcí typu Vánoční dílny, Velikonoční dílny apod. Velmi dobrá je i spolupráce se Sdružením přátel ZŠ a MŠ Troubky na společných akcích: Dýňová slavnost, Dětský den, Rej čarodějnic. SPŠ přispívá dětem finančně na školu v přírodě, na dopravu na výlet i materiálně formou drobných odměn (např. dárky pro budoucí prvňáčky).

Akce pro děti a rodiče:

- Dýňová slavnost
- Mikuláš
- Vánoční besídka s dílnami
- Velikonoční dílny
- Zahradní slavnost – rozloučení s budoucími prvňáčky
- Besídky

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP), speciálně pedagogickým centrem (SPC), jinými partnery

MŠ spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, sleduje výsledky vyšetření dětí a řídí se radami a doporučeními při výchově a vzdělávání. Zvláštní pozornost je věnována dětem s odkladem školní docházky. Naší snahou je docílit toho, aby vstup dětí do ZŠ byl co nejméně problémový.

Spolupracujeme se SPC, při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními se řídíme doporučeními a radami, které vyplynuly z vyšetření SPC, podílíme se na tvorbě individuálního vzdělávacího plánu.

MŠ spolupracuje také s místním pediatrem a stomatologem. Děti navštěvují stomatologa dvakrát ročně.

3.9 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání v mateřské škole jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se SVP je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám a možnostem.

Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP ve vztahu k druhu a stupni postižení:

- Naše mateřská škola může nabídnout v rámci péče a vzdělávání dětí se SVP přijetí dětí s lehkými vadami tělesného, zrakového, sluchového postižení, dětí s mentální retardací v případě lehkého postižení, dětí s poruchami pozornosti a vnímání (děti s poruchou učení a chování), dětí s poruchami řeči, dětí s více vadami a autismem pouze na základě odborného vyšetření specializovaného pracoviště a doporučení k docházce do mateřské školy.

- Integrovat do běžných tříd v případě, že přijetí nebude omezovat jak dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, tak ostatní děti ve třídě (při počtu zapsaných 25 dětí ve třídě).

- Přijetí dítěte se SVP bude vždy řešeno individuálně, nejlépe ve spolupráci se specializovaným odborným pracovištěm SPC a v úzké spolupráci s rodiči. Při zvážení všech okolností docházky dítěte se SVP do mateřské školy bude v případě přijetí realizována tříměsíční zkušební doba docházky, během níž může jak mateřská škola, tak rodič docházku dítěte ukončit.

- V případě přijetí a smysluplné docházky dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami bude povinností učitelky vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte se SVP, k jeho učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Ředitelka školy pověřuje učitelky tvorbou plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu. Učitelky na třídě po konzultaci se SPC, PPP, s ostatními pedagogickými pracovníky, rodiči dítěte a ředitelkou školy vytvoří písemný plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán dítěte se SVP. Podpůrné opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami poskytované v naší mateřské škole je podle doporučení SPC: zavedení pozice asistenta pedagoga.

Podmínky pro vzdělávání dětí mimořádně nadaných:

V rámci integrovaných bloků vytváříme při vzdělávání dětí podmínky, které rozvíjejí potenciál všech dětí v různých oblastech. S přihlédnutím k individuálním potřebám a možnostem dětí jsou předkládány aktivity, které umožňují projevit potenciál každého dítěte v co největší míře. Děti aktivní a mimořádně zvědavé se mohou realizovat v aktivitách školy, které škola nabízí v rámci svého programu. Dětem projevujícím známky nadání věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na rozvoj a uplatnění jejich nadání. V případě, že se bude jednat o výrazné projevy nadání, zpracujeme plán pedagogické podpory. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Pokud toto identifikuje mimořádné nadání a doporučí vypracování IVP, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocení podle doporučení školského poradenského zařízení a v úzké spolupráci s rodiči dítěte.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro děti dvouleté zajišťujeme v co možná největší míře stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, pocit bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.

Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4. Organizace vzdělávání

Předškolní vzdělávání v mateřské škole je organizováno pro děti ve věku zpravidla od tří (minimálně od dvou) do šesti let (respektive do 7 let pro děti s odkladem školní docházky). Probíhá ve třech věkově homogenních třídách. Podle věku dětí je zaměřen i obsah vzdělávací práce a vnitřní režim školy. Provoz mateřské školy je zabezpečen od 6.15 hodin do 16.15 hodin.

Vnitřní režim

<i>Ráno</i>	děti se scházejí do 8.00 hod.
<i>Volné hry</i>	6.15 – 8.30 hod.
<i>Pohybová chvilka, ranní kruh, svačina</i>	8.30 – 9.20 hod. (svačina v 8.45hod.)
<i>Řízené činnosti</i>	9.20 – 9.45 hod.
<i>Převlékání, vycházka, pobyt na zahradě</i>	9.45 – 11.45 hod.
<i>Oběd</i>	11.45 hod. (ve třídě nejmladších dětí 11.15 hod.)
<i>Hygiena, odpolední odpočinek</i>	od 12.15 hod.
<i>Vstávání, oblékání</i>	14.15 hod.
<i>Svačina</i>	14.15 hod.
<i>Odpolední volné hry, rozcházení dětí domů</i>	do 16.15 hod.

Vnitřní režim školy je flexibilní, pevný časový režim je dodržen u podávání stravy a u odpoledního odpočinku. Od října do května v čtrnáctidenních intervalech navštěvujeme sportovní halu. Předškolní děti navštěvují saunu a absolvují předplavecký výcvik v přerovském bazénu. Třída předškolních dětí jezdí jednou za rok na školu v přírodě.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Cílem školy je rozvinout dítě po stránce fyzické, psychické i sociální, aby zvládalo nároky, které na ně budou v životě kladeny. Snažíme se dětem poskytovat přátelské, bezpečné a podnětné prostředí, ve kterém mohou maximálně rozvinout všechny stránky své osobnosti. Akceptuje přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku. Umožňuje rozvoj a vzdělávání každého dítěte dle jeho individuálních možností. Zaměřuje se na vytváření základů klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání. Je přizpůsoben konkrétním místním a regionálním podmínkám.

6. Vzdělávací obsah

Obsah předškolního vzdělávání představuje hlavní prostředek vzdělávání dítěte v MŠ. Je stanoven tak, aby sloužil k dosahování cílů.

6.1 Rámcové cíle

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvoj dítěte po stránce fyzické, psychické a sociální tak, aby na konci předškolního období bylo schopno zvládat nároky života, které na ně budou kladeny. Vzdělávání vede k získávání klíčových kompetencí – výstupů, jejichž naplnění je cílem vzdělávacího procesu. Kompetence představují soubory vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro uplatnění jedince.

Důraz je kladen na:

1. rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání
2. osvojování hodnot, které uznává naše společnost
3. získávání osobní samostatnosti

6.2 Oblasti vzdělávání

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Tyto oblasti jsou nazvány:

- **Dítě a jeho tělo** - oblast biologická

Záměrem je stimulovat a podporovat růst a vývoj dítěte, zlepšovat jeho fyzickou zdatnost, pohybovou kulturu, rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti, učit je sebeobslužným dovednostem a vést ke zdravému životnímu stylu.

- **Dítě a jeho psychika** – oblast psychologická

Záměrem je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvíjet jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy, city, vůli i kreativitu.

- **Dítě a ten druhý** – oblast interpersonální

Záměrem je podporovat utváření vztahu k jinému dítěti či dospělému, posilovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat přínos těchto vztahů.

- **Dítě a společnost** – oblast sociálně kulturní

Záměrem je uvést dítě do společnosti ostatních lidí, do světa kultury a umění. Pomoci dětem osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje, přijmout základní všeobecně uznávané morální a estetické hodnoty a podílet se na nich.

- **Dítě a svět** – oblast environmentální

Záměrem je založit u dítěte povědomí o okolním světě, o vlivu člověka na životní prostředí v nejbližším okolí i globálním měřítku a vytvořit základy pro odpovědný postoj dítěte k němu.

6.3 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které dítě získává po celou dobu vzdělávání v mateřské škole a následně pak na dalších stupních škol. Pro etapu vzdělávání v MŠ jsou za klíčové považovány:

1. Kompetence k učení: dítě ukončující předškolní vzdělávání pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, využívá jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. Zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a učení. Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky. Klade otázky a hledá odpovědi, odhaduje své síly, učí se hodnotit sebe i druhé.

2. Kompetence k řešení problémů: dítě ukončující předškolní vzdělávání si všímá dění v okolí, řeší problémy, na základě zkušenosti, hledá různé varianty, využívá dosavadní zkušenosti, fantazii, využívá logické a matematické postupy.

3. Komunikativní kompetence: dítě ukončující předškolní vzdělávání ovládá řeč, hovoří ve větách, samostatně vyjadřuje myšlenky, rozumí slyšenému, slovně reaguje. Dovede vyjádřit a sdělit prožitky různými prostředky (výtvarnými, hudebními, řečovými.) Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Průběžně si rozšiřuje slovní zásobu.

4. Sociální a personální kompetence: dítě ukončující předškolní vzdělávání samostatně rozhoduje o svých činnostech a nese za to důsledky. Projevuje ohleduplnost, rozpozná nevhodné chování. Ve skupině se dokáže prosadit i podřídít, spolupracuje. Umí odmítnout nevhodné chování při setkání s cizími lidmi.

5. Činnostní a občanské kompetence: dítě ukončující předškolní vzdělávání se učí plánovat své činnosti, rozpozná své silné stránky. Zajímá se o druhé i o dění kolem. Má představu o tom, co je v souladu s lidskými hodnotami, chápe pravidla společného soužití. Dbá na zdraví a bezpečnost své i druhých.

6.4 Čtyřlístek – tematické oblasti (integrované bloky)

Školní vzdělávací program je rozdělen do čtyř oblastí, které zahrnují průběh celého roku – Podzim, Zima Jaro, Léto. Každá oblast je dále rozdělena do témat, která jsou konkrétní a jejich vzdělávací obsah a cíl se plní v určitém časovém intervalu – většinou jeden až dva týdny. Tato témata jsou podrobněji rozpracována v Třídním vzdělávacím programu.

5. Autoevaluace mateřské školy

Zaměřuje se na hodnocení výsledků vzdělávání. Hodnocení slouží k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí.

Na úrovni školního programu se hodnotí:

- podmínky školy: materiální, technické, zlepšování podmínek (1 x ročně)
- cíle a záměry ŠVP (1 x ročně)
- práce pedagogického sboru: pedagogický styl, klima ve škole (1 x ročně + dle potřeby)

Zodpovídají všechny učitelky.

Na úrovni tříd pedagog provádí:

- Hodnocení integrovaných bloků, témat: pedagog hodnotí celkový průběh bloku a vzdělávací přínos pro celou třídu. Hodnocení a závěry vždy po ukončení tématu.
- Hodnocení třídy dětí: zvládnutí učiva celou třídou. Hodnocení 1 x ročně.
- Hodnocení jednotlivých dětí: přehled o rozvoji dítěte – Záznam o dítěti. Hodnocení dítěte se soustředí na individuální pokroky každého dítěte, nikoli na srovnávání dětí. Probíhá průběžně, záznamy 2 x ročně.
- Sebereflexi – hodnocení sebe sama. Hodnocení po ukončení tématu.
- Vývoj dítěte – portfolia.

Zodpovídají třídní učitelky.

Na úrovni pedagogické

- Hospitace u všech učitelek.

Zodpovídá vedoucí učitelka.

Techniky hodnocení: rozhovory, diskuse, porady, pozorování, hospitace ve třídách, dotazníky pro rodiče. Zdrojem informací jsou dětské výtvarné práce i pracovní listy, portfolia.

Seznam dokumentů:

1. Záznam o dítěti – hodnocení dítěte.
2. Hodnotící list – pro hodnocení jednotlivých témat.
3. Hodnotící list pro učitelku – správné metody, organizace, cíl, splnění cíle.
4. Zápis hospitace.

Podzim

Děti si prohloubí poznatky o podzimu jako ročním období, o charakteristických znacích podzimu. Do integrovaného bloku jsou začleněny body: adaptace na prostředí, personál, režim dne, a s tím související překonávání adaptačních problémů u nově přijatých dětí – spolupráce s rodiči, pomoc starších dětí, vzájemnému poznávání mezi dětmi, osvojování znalostí jmen dětí i učitelek. Dítě má prostor pro zapojování se do her a jiných činností. Je věnována pozornost podpoře sebedůvěry v novém prostředí, podněcování k vlastní aktivitě, rozvoji komunikačních schopností – povídání o prožitcích z prázdnin, jejich výtvarné zpracování, rozhovory nad obrázky, fotkami, pohlednicemi. Děti jsou vedeny k prvním krokům sebeobsluhy, ke zdravému životnímu stylu. K lepší adaptaci přispívají různé hry, činnosti a hudebně pohybové aktivity skýtající radostné prožitky.

Vzdělávací témata:

1. Naše mateřská škola
2. Já a moji kamarádi
3. Barevný podzim
4. Na poli, na zahrádce, v lese
5. Ovoce, zelenina
6. Co umí vítr a déšť
7. Pečujeme o své zdraví

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy (dítě na konci školní docházky zpravidla dokáže):
Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů (1.1)	Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	-vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) - záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a dalším učení (1.2)	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)	- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

		(podstatné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem (2.1)	Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a vyjádřit, o čem přemýšlí a uvažuje - poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s pomocí dospělého (2.2)	Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	-řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady -nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog (3.1)	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	-správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči -pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno -vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)(3.2)	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (VV, hudební, pohybové, dramatické)	-domluvit se slovy i gesty, improvizovat -učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu) -zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně-pohybovou či dramatickou improvizací)

		-sledovat a vyprávět příběh, pohádku
Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej (4.1)	Získání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci	-uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je -rozhodovat o svých činnostech -zorganizovat hru
Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky (4.2)	Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	-rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých -mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde hledat pomoc
Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhovost (4.3)	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině)	-porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad -chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný a že osobní odlišnosti jsou přirozené
Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat (5.1)	Rozvoj schopnosti sebeovládání	-aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy -uvědomovat si své možnosti a limity (silné a slabé stránky) -přijímat pozitivní ocenění i svůj neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznat svoje slabé stránky (5.2)	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a	-Uvědomovat si svoje limity (silné a slabé stránky)

	jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	-Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobit se daným okolnostem (5.3)	Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říct ne v situacích, které to vyžadují (ohrožující, nebezpečné, neznámé), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech

Vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, přírody, vycházky do okolí, hry na zahradě
- aktivity zaměřené na orientaci v obci, ve škole
- poučení o bezpečnosti ve škole, na školní zahradě, venku na silnici
- hry a aktivity s dopravní tematikou, poznávací
- spoluvytváření pravidel chování v MŠ
- námětové, konstruktivní, dramatické hry umožňující dítěti podílet se na jejich průběhu i výsledku
- verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem, dospělým
- výtvarné a hudební hry a aktivity
- společenské hry, návštěva kulturního představení
- spontánní hra
- činnosti zabezpečující radost, bezpečí a spokojenost dítěte
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, procvičení smyslů
- třídění, přiřazování, porovnávání materiálu
- lokomoční činnosti, změny poloh, míčové hry
- manipulační činnosti s předměty, zdravotní cviky

Rizika:

- nevyhovující denní režim
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám
- omezování samostatnosti
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představitosti
- málo vlídné, nevstřícné, nelaskavé prostředí
- příliš ochranné či nevšímavé prostředí
- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování
- chybějící informace, jak se chránit před nebezpečím
- nedostatečné odpovědi na otázky dětí
- nedodržování pravidel péče o zdraví

ZIMA

V průběhu bloku Zima se děti seznámí s ročním obdobím zimou, naučí se písně, říkanky spojené s tímto ročním obdobím. Prohlubují si své poznatky o přírodě, světě, lidech a jejich změnách. Ujasní si rozdíly mezi listnatými a jehličnatými stromy, rozdíl strom a keř. Všimají si dění a situací kolem sebe, komunikují bez ostychu s dospělými, snaží se samostatně rozhodovat o sobě, mít svůj vlastní názor, ale také nést za svá rozhodnutí odpovědnost. Spoustou hravých činností hlavně při pobytu venku, vycházkách zaměřených na poznávání vlastnosti sněhu, experimentují s ním, pozorují zvířata, rozlišují jejich stopy, ale také poznávají způsob zvířat v zimě a to, že se o ně musíme v zimě starat. Učí se nevyhýbat se řešení problémů.

Vzdělávací témata

1. Zima už je tady
2. Mikuláš
3. Vánoce
4. Tři králové
5. Ptáci v zimě
6. Zvířata v zimě
7. Zimní sporty a hry
8. Oblékáme se podle počasí
9. Masopust, karneval

10. Čím budu

11. Dopravní prostředky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy (dítě na konci školní docházky zpravidla dokáže)
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije (1.3)	-Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách -Vytváření základů pro práci s informacemi	-orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostřední (doma, v MŠ, v blízkém okolí) -uvědomovat si nebezpečí, se kterými se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se obrátit o pomoc) -vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo (1.4)	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)	-vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, všímá si.
Řeší problémy, na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti, využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost (2.3)	-Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) -osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- -zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně-hygienické a zdravotně preventivní návyky -pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích (2.4)	Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první 10, poznat více, stejně, méně, první, poslední)
Domlouvá se slovy a gesty, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci (3.3)	Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu	Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) -rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou (3.4)	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních	Porozumět slyšenému – zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy (4.4)	Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	-uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn) -pochopit, že každý má ve společnosti (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí (4.5)	Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)	-Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

		-dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá (5.4)	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	-vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí) -adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých (5.5)	Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat svoji situaci	Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění (5.6)	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	-chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé -začlenit se do třídy a zařadit se se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Vzdělávací nabídka:

- smysluplné činnosti přispívající k péči o okolí, zvířata – krmení ptáků, zvěře
- praktické pokusy se sněhem, ledem, experimenty
- poučení o nebezpečí zimních sportů
- tematické hry seznamující se s chováním lidí, s pomůckami

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku – hry, předčítání, prožitky
- četba, vyprávění, poslech příběhů s estetickým obsahem a poučením
- společenské hry, hry ve dvojicích, ve skupinkách
- tvoření koláží, skupinová práce
- nácvik zimních říkad, písní, rytmizace slov, hra „Na tělo“
- výlety do okolní zimní přírody
- vymýšlení pohádky o zimě, příběhů o zvířatech v zimě
- činnosti zajišťující radost, spokojenost
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti, sebeovládání
- sezónní činnosti, klouzání, sáňkování, kresba ve sněhu, stopy ve sněhu, poznávání stop zvířátek
- seznamování se s tradicemi a svátky, kulturou
- přímé pozorování vánoční atmosféry na vesnici, ve škole

Rizika:

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změnách
- nedodržování pravidel v péči o zdravé prostředí MŠ
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit svůj vlastní úsudek
- příliš ochránářské prostředí
- nedůstojné jednání, ponižování, zesměšňování
- zahlcování informacemi bez možnosti s nimi pracovat
- nepravidelné pohybové aktivity, nevhodné cviky

JARO

V průběhu integrovaného bloku Jaro se dítě seznámí s ročním obdobím jarem a jeho charakteristickými znaky. Vnímá změny v přírodě, pozorováním, vysvětlováním se snaží pochopit sled ročních období, změny v přírodě, v počasí. Růst jarních květin, rození mláďat, chápe jako probouzení přírody. Získává informace o domácích zvířatech a jejich mláďatech, způsobu jejich života, jejich odlišnosti. Učí se pozorovat vývoj, mluvit plynule, snaží se vyjadřovat své myšlenky, ovládat dovednosti předcházející čtení a psaní. Naučí se dbát na své zdraví a bezpečí, ale také ostatních kamarádů.

Vzdělávací témata:

1. Změny v přírodě – probouzí se jaro
2. Tradice a zvyky – Velikonoce
3. Zvířata a jejich mláďata
4. Práce na zahrádce
5. Když všechno kvete
6. Maminka má svátek
7. Rodina

Klíčové kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy (dítě na konci školní docházky zpravidla dokáže:)
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům (1.5)	Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	-postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí -učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit -respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých (1.6)	Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	-uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v rodinném i cizím prostředí -prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti (2.5)	Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	-chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídít soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, první, poslední,...)

Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a která ne., dokáže mezi nimi volit (2.6)	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)	-vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní (3.5)	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	-popsat situaci – skutečnou, podle obrázku -sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech -poznat některá písmena a číslice, popř. slova - poznat napsané své jméno
Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím (3.6)	Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu	-formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat - učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) -utvořit jednoduchý rým
Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon, apod.) (3.7)	Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	-mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim (4.6)	Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě , k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	-utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a podle této představy se chovat (doma, v MŠ, na veřejnosti) - dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout (4.7)	Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	-odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná -bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování

		-chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě)
Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným (4.8)	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem	-dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma v MŠ, na veřejnosti, dodržování herních pravidel - vnímá, co si druhý přeje, či potřebuje, vychází mu vstříc (chová se citlivě a ohleduplně ke slabšímu či postiženému dítěti, má ohled na druhého, soucítí s ním, nabídne mu pomoc, apod)
Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky (5.7)	Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní uznávané hodnoty	-chápat že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat -zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjádřit své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (používat barvy, kreslit, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, přírodnin, různých materiálů)
Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat (5.8)	Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	Navázat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat vhodným způsobem
Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat (5.9)	Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	
Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe potřebu je zachovávat (5.10)	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem	Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj, názor, respektovat jiný názor),

		přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikty dohodou
--	--	---

Vzdělávací nabídka:

- činnosti přispívající k péči o životní prostředí
- ekologicky motivované hry
- pozorování změn v přírodě, sledování rozmanitostí
- pozorování zvířat, jejich mláďat a jejich výtvarné ztvárnění
- tvůrčí činnosti dramatické, slovesné, hudební i výtvarné
- setkání s literárním dílem i mimo školu – knihovna
- návštěvy představení pro děti předškolního věku
- kolektivní výtvarné projekty
- hry a situace, kde se dítě učí chránit své soukromí
- aktivity podporující sblížení
- činnosti zaměřené na poznání světa a vývoje zvířat
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků – práce s knihou, médií, obrazovým materiálem, vysvětlování, objasňování
- hry a činnosti na procvičení paměti – mechanické, logické, obrazové a pojmové
- dramatické činnosti – napodobování zvířat, růstu rostlin, lidí
- činnosti zaměřené na samostatné vystupování, rozhodování, vyjadřování, sebehodnocení
- spontánní hra
- grafické napodobování čísel, jména
- přednes, recitace
- artikulační hry, hry se slovy, slovní hádanky
- hudební a pohybové hry
- sebeobslužné činnosti v oblasti stolování, hygieny, oblékání, úklidu
- lokomoční i nelokomoční činnosti

Rizika:

- nedostatek možností pozorovat a vnímat svět v jeho dění, řádu
- neekologické postoje dospělých
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých hodnot dítěte
- soustředění pouze na verbální formy komunikace
- nejednoznačně formulovaná pravidla
- spěch, nemožnost dokončit započatou práci, hru
- nedostatečná motivace
- nevhodné prostory pro pohybové aktivity
- nedostatek vybavení nářadím

LÉTO

Děti si prohloubí poznatky o létu jako ročním období, jeho charakteristických znacích, procvičí si názvy letních květín, zrajících plodů, měsíců v roce. Dětem je přiblížen koloběh vody v přírodě, letní vodní sporty, ale taky nebezpečí, která na ně mohou číhat. Poznají, že slunce je ne jen kamarád, ale může člověku i ublížit. Rozvinou si poznatky a dosud získané vědomosti o záchranářích, hasičích, lékařích a dopravě jako celku – dopravních prostředcích, značkách a situacích. Prostor je dán představivosti a touhám dětí, plánům a snění na činnosti o prázdninách, upevňování kamarádských vztahů – rozloučení s předškolními dětmi.

Vzdělávací témata:

1. Voda v přírodě
2. Děti celého světa – MDD
3. Rozloučení s předškoláky
4. Hurá prázdniny!
5. Rekreace, dovolená

Klíčové kompetence	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy (dítě na konci školní docházky zpravidla dokáže:)
Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění (1.7)	Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	-respektovat předem vyjasněná pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

		-těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
Chápe, že vyhybat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit (2.7)	Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	-vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu (2.8)	Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit, tlumit vztek, zlost, agresivitu)
Ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku (3.8)	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	-vést rozhovor (naslouchat, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) -poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování (4.9)	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	-chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí -začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit (5.11)	Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	-Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý (má povědomí o existenci různých národů, kultur, zemí, o planetě Zemi, vesmíru) -mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že jak se chováme, ovlivňujeme vlastní zdraví i životní prostředí

<p>Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) (5.12)</p>	<p>Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<p>-rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně -pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát na pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory, apd.)</p>
---	---	---

Vzdělávací nabídka:

- poučení a názorné ukázky o nebezpečných situacích
- hry a aktivity na téma Doprava
- příprava a realizace Rozloučení s předškolními dětmi
- hry a praktické činnosti uvádějící děti do světa lidí, seznamování s náčiním, nářadím a pomůckami – lékaři, hasiči, záchranáři
- společenské a skupinové aktivity – společné výtvarné práce
- společná setkání s jinými
- aktivity podporující sblížení dětí
- práce s geometrickými tvary, čísly
- aktivity vedoucí k pochopení časového sledu ročních období – jaro, léto, podzim, zima
- pozorování okolní přírody, zahrádek, květin, lučních i zahradních
- činnosti zaměřené k poznávání lidských vlastností – čím se lidé liší – fyzické i psychické vlastnosti, věk, pohlaví, adresa, jazyk
- výlety do přírody
- výtvarné zachycení zážitků hasičského dne – svých prožitků
- pracovní činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí

- smyslové a psychomotorické hry

Rizika:

- málo obměňované prostředí
- nedostatek pravidel péče o zdravé prostředí provozu v MŠ
- přítomnost nevhodných a nevkusných vzorů
- chybějící informace, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí, malá podpora dětských přátelství
- převažující důraz na pamětní učení
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální techniky
- uplatňování nevhodných cviků

